

15.3.2021

Asia: VN/7937/2020

Kommenttipyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeisten käsitteiden sanastoksi

Yleisiä kommentteja:

Yleisiä kommentteja:

Sanasto on toteutettu huolellisesti ja ammattitaitoisesti. Kotimaisten kielten keskus painottaa lausunnossaan termien kielellisen muotoilun tärkeyttä. Kommenttimme rajoittuvat termeihin.

Yksittäisiä käsitteitä koskevia kommentteja. Pyydämme jaottelemaan kutakin käsitettä koskevat kommentit kyseisen käsitteen numeron alle.

1. käsitettä koskevat kommentit

Kotimaisten kielten keskus pitää myönteisenä linjausta, jonka mukaan lyhennesanan sote käyttöön suhtaudutaan pidättyvästi (sosiaali- ja terveydenhuolto mieluummin kuin sote). Huomautuksessa on kuvattu sanan käyttöä perustellusti:

”Sote-lyhennettä ei suositella käytettäväksi yksiköiden tai palvelujen nimissä eikä virallisimmissa teksteissä. Yleisöviestinnässä sitä on syytä käyttää vain poikkeuksellisesti ja selitettynä. Lyhenteen tarkka merkitys ei vaihtelevan käytön vuoksi ole selvä, ja muunkielisten vastineiden muodostaminen sille on hankalaa.”

2. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 1. On kannatettavaa, että ilmauksesta ”sote-palvelut” pyritään luopumaan.

3. käsitettä koskevat kommentit

-

4. käsitettä koskevat kommentit

-

5. käsitettä koskevat kommentit

-

6. käsitettä koskevat kommentit

-

7. käsitettä koskevat kommentit

Suhtaudumme varauksellisesti termivalintoihin, joissa oppitekoisesti koetetaan luoda sama merkitys ilmauksille, joiden luontainen merkitys poikkeaa toisistaan. Kielessä perustason sosiaalipalvelu ja sosiaalihuollon peruspalvelu eivät hahmotu samalla lailla sen tähden, että ilmausten edussanat (sosiaalipalvelu ja peruspalvelu) tarkoittavat koko lailla eri asioita. Esitämme, että sana sosiaalipalvelu valitaan ilmauksen kannaksi ja termiksi tulee perustason sosiaalipalvelu. Synonyymi jätetään pois. Muodostamismalli on yhdenmukainen kohtien 10 ja 11 kanssa.

8. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 7. Vastaavalla muodostamistavalla kuin kohdassa 7 termiksi tulisi erityistason sosiaalipalvelu.

9. käsitettä koskevat kommentit

-

10. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 7. Termi on kannatettava. Muodostamismalli on yhdenmukainen kohtien 7 ja 8 kanssa.

11. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 7. Termi on kannatettava. Muodostamismalli on yhdenmukainen kohtien 7 ja 8 kanssa.

12. käsitettä koskevat kommentit

-

13. käsitettä koskevat kommentit

-

14. käsitettä koskevat kommentit

-

15. käsitettä koskevat kommentit

-

16. käsitettä koskevat kommentit

-

17. käsitettä koskevat kommentit

Termeiksi ajatellut ilmaukset eivät merkitse luontaisesti samaa. Esitämme, että termiksi valitaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu. Ilmaus palvelujen järjestämisvastuu ei sovellu tähän yhteyteen sen tähden, että palvelu ei tarkoita tässä sanastossa samaa kuin sosiaali- ja terveydenhuolto.

18. käsitettä koskevat kommentit

Kotimaisten kielten keskus ei puolla nimityksen hyvinvointialue käyttöä. Edustamme kantaa, jonka olemme tuoneet esiin muun muassa aiemmissa lausunnoissamme: hyvinvointialueen asemesta tulisi käyttää nimitystä maakunta.

19. käsitettä koskevat kommentit

-

20. käsitettä koskevat kommentit

-

21. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 1. On kannatettavaa, että ilmauksesta "sote-palveluntuottaja" pyritään luopumaan.

22. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 1. On kannatettavaa, että ilmauksesta "sote-palveluntoteuttaja" pyritään luopumaan.

23. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 1. On kannatettavaa, että ilmauksesta "sote-keskus" pyritään luopumaan.

24. käsitettä koskevat kommentit

-

25. käsitettä koskevat kommentit

-

26. käsitettä koskevat kommentit

Ks. 1. On kannatettavaa, että ilmauksesta "sote-palvelustrategia" pyritään luopumaan.

27. käsitettä koskevat kommentit

-

28. käsitettä koskevat kommentit

-

29. käsitettä koskevat kommentit

-

30. käsitettä koskevat kommentit

-

31. käsitettä koskevat kommentit

-

32. käsitettä koskevat kommentit

-

33. käsitettä koskevat kommentit

-

34. käsitettä koskevat kommentit

-

35. käsitettä koskevat kommentit

-

36. käsitettä koskevat kommentit

-

37. käsitettä koskevat kommentit

-

38. käsitettä koskevat kommentit

-

39. käsitettä koskevat kommentit

-

40. käsitettä koskevat kommentit

-

41. käsitettä koskevat kommentit

-

42. käsitettä koskevat kommentit

-

43. käsitettä koskevat kommentit

-

44. käsitettä koskevat kommentit

-

Räsänen Matti
Kotimaisten kielten keskus